

Szerkesztő
MURANYI JOZSEF.

Szerkesztőség:
Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.

Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.

Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér)

Kéziratot nem a vissza
a szerkesztőségre.

NAPLÓ

KASSA, SZERDA, 1909. NOVEMBER 24.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 268. SZÁM.

Előfizetés árak:

Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „

Vidéken:
Egész évre . . . 20.— K

Kiadóhivatal:

Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.

Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabás szerinti

Kooperálás.

Kassa, nov. 23.

A Justh-csoport, a magyar függetlenség és szabadság magamagát patentírozó letéteményese, fegyvertársat kapott a magyar állam s a politikai magyar nemzet született ellenségeiben, a nemzetiségekben. Maniu, Vajda Sándor, Mihályi és Supilo már nyilatkoztak, hogy a legutóbb lezajlott elnökválasztáskor Justhot támogatták s hogy jövőre is őt fogják támogatni. Nincs olyan párt a magyar törvényhozásban, amely ezzel a fölkinált, avagy keresett, mert hogy a kettő közül melyik, az világosan nem dönthető el, fegyverbarátsággal dicsekednék. Maniunak nyilatkozata azt is megmondja, hogy ez a szövetség kivált Apponyi és Andrássy ellen irányul, mert ők sovínisták. Hát Kossuth, Wekerle, Zichy Aladár abban az értelemben, ahogy Maniu és társai a sovínista jelzót értik és magyarázzák, nem éppen oly sovínista-e, mint akár Apponyi, akár Andrássy Gyula gróf?

Nincs olyan magyar politikus, aki nemzetiségeinkkel ne kívánna békében élni, aki ne tartaná a magyar állam érdekében állónak a nemzetiségek jogos, méltányos, törvényes kívánságainak teljesítését. A békét, a kölcsönös egyetértést, egymásnak testvéries támogatását, tehát mindnyájan akarjuk. Nemzetiségeinknek a magyar államra s hegemon magyar fajra ebből a szempontból panaszra alapos és jogos okuk nem igen lehet. Akik a nemzetiségeket többel biztatják, mint amit már eddig is megkaptak, azok vagy árulást követnek el a magyar állam ellen, vagy rosszhiszeműen, azzal a mellékgondolattal ígérnek, hogy ígéretüket úgy sem fogják megtartani. Harmadik eset el sem képzelhető.

Hogy a Justh-párt a két kategória közül melyik kategóriába tartozik, hagyjuk nyílt kérdésnek. Nem kenyerünk a könnyűszerrel való gyanúsítás, sem a meggondolatlan ráfogás. Azt azonban konstatálnunk kell, hogy a nemzetiségek szarvát, legalább a törvényhozás falain belül, Justh Gyula növelte meg elnökösködése alatt. Ő hirdette magáról már régebbi idő óta, hogy tud módot a nemzetiségi kérdés megoldására. Találmányát azonban annyira titkolta és titkolja, hogy talán még legmeghittebb barátai sem ismerik. Mert azt még Justhról sem tesszük fel, hogy a magyar állam, a politikai magyar nemzet ellen törne tudatosan és szándékosan. Azzal pedig, hogy a nemzetiségeket rá akarná szedni, nem gyanúsítjuk

meg már csak azért sem, mert azzal a nemzetiségi kérdést még jobban összebogarozná.

Bárhogy forgassuk is a dolgot, nem tudunk a Justh-párt s a nemzetiségek közt fönnálló paktum nyitjára akadni. Amit látunk és tudunk, csupán annyi, hogy a Justh párt s a nemzetiségek közt az történt, hogy kezdet fognak s összevetett vállal akarják meggátolni a mai válságnak elsimítását. A Justh-párt nem köti az orrunkra, hogy mivel biztosította magának a nemzetiségek szimpátiáját, bizalmát és támogatását; a nemzetiségek pedig a közös gyékényen való áruást azzal magyarázzák, hogy Apponyi és Andrássy sovínizmusa ellen védekeznek.

Nyíltan meg kell mondanunk, hogy az a sovínizmus, amelyet a nemzetiségek csak Apponyi és Andrássy privát tulajdonának néznek, nem privát birtok és nem magán törekvés. Amiben Apponyi és Andrássy hajthatatlanok, abban nem ismer és nem fogad el alkut a politikai magyar nemzet sem. A nemzetiségek bizonyára nem az önálló, a független magyar jegybank kedvéért sorakoznak Justh körül. Justh ezért osztotta meg a függetlenségi pártot, ezért verte ki Kossuthot abból a hajlékból, amelyet ő épített, utánozván ezzel egy kissé a kakuk-politikát.

Szóval az a négy nemzetiségi korifeus, aki Justh mellé állott nyilatkozatával, nem mondjuk, hogy szándékosan és tudatosan, de igen kellemetlen és fogas kérdés elé állította Justhot és pártját. A kérdés az, hogy Justh mit ígért a nemzetiségeknek támogatásuk fejében. Erre a kérdésre a politikai magyar nemzet követeli a választ és ezt nem lehet agyonhallgatni. Mert a politikai magyar nemzet akarja a békét, akarja mindenféle nyelvű és vallású polgárának megelégedését; de a nemzetiségeket alkudozó feleknek el nem fogadhatja. Már pedig Justh és pártja erre a dűlőre tereli, ha a jelek nem csalnak, a nemzetiségi kérdést.

Ez ellen nem csak tiltakozunk, de azt meg is gátoljuk bármi áron. A magyar állam csak állami és magyar nemzeti érdekekkel törődhetik; de senkinek a kedvéért, semmiféle szolgálatért nem osztogathat extra-kegyeket. Justh és pártja kooperálhat a nemzetiségekkel, ha izlése és lelkiismerete nem tiltakozik ellene, de csak a maga bőrére s nem pedig a magyar állam, a politikai magyar nemzet számlájára. Azokon a népes és másféle gyűléseken pedig, amelyekben annyira izgat az egyedül üdvözítő önálló bank haladéktalan fölállítására mellett, talán kiterhetne a nemzetiségekkel való cimboráskodás nyitjára is? Az önálló bank védelmében már elpuffogtatta minden argumentumát; míg annak megvilágításával, hogy mi áron foglalta le magának a nemzetiségek bizalmát és támogatását, új és meglepő látványosságot produkálhatna . . .

A miniszterek Bécsben.

Megoldás előtt.

A király elnöklésével a magyar miniszterek ma kezdték meg a megoldás lehetővé tételére irányuló tárgyalásokat Bécsben. Beavatott helyen úgy adják elő a helyzet képét:

— Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy a királlyal folytatandó tárgyalások eredménye ma még mindig nagyon bizonytalan. Semmitéle előzetes megbeszélés az előterjesztés részleteit illetően a királlyal nem folyik. Az uralkodó csupán általánosságban nyert tájékoztatást a tárgyalás alá kerülő anyagról és így semmiféle garancia arra nézve nincs, hogy a kormány proproziócióhoz hozzá is fog járulni. Nem lehet azonban eltekinteni attól, hogy az uralkodóban erős és határozott hajlandóság él az alkotmányos megoldás iránt. Ennek következménye a mai együttes tanácskozás. Az pedig, hogy a felség — bár az arra irányuló kívánság többször elhangzott előtte — nem volt hajlandó a kormányt fölmenteni, bizonyíték arra nézve, hogy az alkotmányos megoldást az adott tényezőkhöz való kötelezettség meg. A kormány a maga részéről a király kívánságát honorálta akkor, amikor a legutóbbi hármass kihallgatás után hozzájárult ahhoz, hogy az alkotmányos kibontakozás számára megfelelő alapot teremtsen és mivel a kormány tagjainak sikerült a differenciákat kiegyeztetni, valamint egyes elvi irányok is összegezhetőek voltak: a kormány letárgyalhatott egy tervet, mely alkalmasnak látszik a megoldásra. A kormány előterjesztése mig egyrészt kiterjeszkedik az állami szükségletekre, másrészt a nemzeti érdeket, kívánságokat és törekvéseket sem téveszti szem elől. Ilyenformán, ha lesz megoldás, az mintegy két oldalú szerződésbe foglalható be, mely a jogokat és kötelezettségeket pontosan körül fogja írni. Ugy értendő ez, hogy a terhekért, miket vállaltunk, teljes alkotmányos ellenértéket követelünk: katonai és gazdasági téren.

A válság kuliszái

Justhék és a darabontok.

Kinos feltűnést keltett az *Esti Újság* leleplezése, amelyben el van mondva Justh és Kristoffy együttműködésére vonatkozó tárgyalás historikuma. Ezt a leleplezést egy csomó cáfolat követte, amit a fővárosi lapok most közöltek. Amit azonban nem cáfolt meg senki, az a következő, velleje az *Esti Újság* cikkének:

A Justhékkel való együttműködés programja, a melyre nézve teljes az egyetértés, a következő: 1. a választói reform dolgában; 2. a nemzetiségi kérdésben; 3. a radikális szociális kérdésekben és végül 4. abban, hogy egyiknek sem kellenek katonai vívmányok, sem Lukácsnak, sem Kristoffynak, sem Justhéknek. A mi pedig a bankkérdést illeti, erre nézve „provizórium alapján lehetne megegyezni”, a mint hogy erre nézve régebben megvolt a hajlandóság és a készség.

Ezeket a pontokat, amelyekre a fősúly esik, nem cáfolta meg senki, sem Justh Gyula maga, sem pártjának vezetősége, a mely szintén kiadott egy cáfolatot, kérve azokat a neveket, akikkel Kubinyi tárgyal. A dolog lényegére mellékes a nevek ismerete. A program a fő, amelyre még rákerülhet a sor. A neveket pedig kutassa a párt a saját kebelében. Hirdesse ki, hogy jelentkeztek, aki Kubinyi urral tárgyal. És az illetők, minthogy kétségtelenül szolgálatot akartak tenni, bizonyára jelentkezni fognak.

Merénylet a tisztikar ellen.

Titokzatos mérgekeverő.

„Charles Francis Bécs, postafiók 4.” aláírással a Bécsben állomásozó fiatalabb vezérkari tisztek veszedelmes küldeményt kaptak a minap. A borítékban, a kíséző levél mellett egy papiros-skatulya, benne két ostyába zárt pirulával. A kíséző levél szerint, a mellékelt porok, melyet elsőrangú orvosi tekintélyek vizsgáltak meg az egészségre ártalmatlanok, a mellett, hogy jó hatásuk az elgyengült férfi erő fokozására. Tizenegy vezérkari tiszt kapott ilyen küldeményt s mint egy szerencsétlen esemény révén utóbb kiderült, az ostyában tiszta ciankáli, a legveszedelmesebb mérgek egyike volt. Egy egy ostyában egy gram ciankáli volt, holott már egy centigram is halálos. A rettenetes merényletre Mäder Rikárd vezérkari kapitány hirtelen halála terelte a hatóságok figyelmét. Fölboncolták a kapitány holttestét s megállapították, hogy ciankáli ölte meg.

A vizsgálat kiderítette, hogy Mäder azoktól a piruláktól halt meg, melyeket a postán kapott. A katonai hatóság felhívására öt vezérkari tiszt jelentkezett, akik hasonló küldeményt kaptak. A vezérkari tisztek ellen intézett merénylet dolgában megállapították, hogy a merényletet tulajdonképpen ama tisztek ellen irányították, akik a novemberi előléptetésük a különböző ezredekben és zászlóaljokban mint főhadnagyok működtek, a vezérkarba szolgálatukra voltak beosztva és akiket az év október hónapjában századosok nevezték ki és a vezérkarba vettek föl. A legutóbbi kinevezés alkalmával mindössze huszonöt ilyen főhadnagyot vettek föl mint kapitányt a vezérkarba. Ezek közül tíz Bécsben maradt, a többi vidéken van.

A Bécsben maradt tíz százados kivétel nélkül kapott a mérgekeverőtől pirulákat, melyek tiszta ciankáliat tartalmaznak. A vezérkarhoz beosztott főhadnagyok, kik ez alkalommal előléptetésben nem részesültek, nem kaptak ily küldeményt. Hogy a vidéki vezérkari főhadnagyok, kik legutóbb előléptettek, kaptak-e mérges pirulát, még nincs megállapítva. A vizsgálat eddig csupán kombinációkra van utalva a tettest illetően. A rendőrség azt hiszi, hogy vagy egy olyan tiszt követte el a merényletet, a ki a vezérkari tisztek halálától várja előléptetését, vagy egy örült garázdálkodó, de azt a lehetőséget is számításba veszik, hogy esetleg szerb részről ered a küldemény.

A kassai hadtestparancsnokság a maga körében szintén vizsgálatot indított s mert valószínű, hogy a merénylő aljas gaztettét a vidékre beosztott tisztekre is kiterjesztette.

HIREK.

— Kinevezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter Zimányi Matild, okl. óvónőt a jászómindszenti állami kisedővóhoz óvónővé nevezte ki.

— Személyi hir. Szalay László főispán holnap a fővárosba utazik s részt vesz Kossuth Lajos mauzoleumának ünnepélyes felavatásán.

— Kassa város közgyűlése. Kassa város törvényhatósági bizottsága e havi közgyűlést november hó 29-én fogja megtartani Szalay László főispán elnöklete alatt.

— Halálozás. Angyal Gábor kassa községi tanító és városi bizottsági tag felesége született Axamitovszky Mária életének 67-ik évében elhunyt. Holnap, szerda délután temetik.

— Felolvasás a jogászkörben. A kassai jogászkör jogtudományi szakosztálya ma délután háromnegyed 5 órakor vitával egybekötött felolvasást rendez, melyen Szentistván Béla joghallgató a szabad akarról fog értekezni. Érdeklődőket szívesen lát a kör.

— A király — Kossuth Lajosnak. Csütörtökön helyezik örök nyugalomra Kossuth Lajos hamvait a kerepesi temetőben épült mauzoleumba. Ez alkalommal a nemzeti gyásznapon képviselteti magát az egész ország. A Pester Lloyd azt írja, hogy hir szerint a király palmaágot fog küldeni Kossuth Lajos koporsójára. Az érdekes hirt, melyet az említett lap maga is főtartással közöl, hivatalosan se meg nem erősítették, se meg nem cáfolták.

— Kaposvár tanácsa és a sajtó. Többször megemlékeztünk már arról, hogy Kaposvártól a városi tisztviselők megtagadták a sajtó informálását és e miatt nagy az elégedetlenség a közönség között. Tegnap népgyűlésen tiltakoztak a kaposváriak az előjáróság önkénykedése ellen. Délután 3 órakor mintegy kétezer ember gyűlt össze a tüntető gyűlésre a Ferencz József-szálló nagytermében és a szálloda előtt az utcán is sűrű embertömeg szorongott. Hirsch Ferenc városi képviselő elnököl a gyűlésen, melyen beszédet tartottak Salgó Sándor szerkesztő, Bien Dávid városi képviselő, Pintér Lajos tanár, Kovács Miksa pedig a munkásság csatlakozását jelentette be. A városi hivatalos lap munkatársa, Rátkai István postatiszt meg akarta zavarni a gyűlést, de oly nagy lett ellene a népgyűlés közönségének felzudulása, hogy csak rendőri fedezettel kísérhették lakására. A népgyűlés egyhangulag határozati javaslatot fogadott el, melyben megbélyegzi a tanácsnak, a rendőrkapitánynak és a polgármesternek a sajtó elleni eljárását és a népgyűlést hirdető plakátok elkobzását. Állásfoglalásáról értesíti az alispánt és a belügyminisztert és orvoslást kér az erőszakoskodás ellen.

— Házelnök és főpincér. Kolozsvárról írják: A Newyork-kávéház népszerű főpincére Koller György (alias Gyula) arról nevezetes, hogy mindenkit ösmer s hogy őt is ismeri mindenki. Ennek pedig az a körülmény a nyitja, hogy a szigorlatozások áttelelődték Kolozsvárra s az utóbbi idők csaknem minden valamire való embere a kolozsvári egyetemen szerezte meg a doktorátust s ezen a réven a nexust a Newyork-kávéházhoz meg Gyulához. Gál Sándor, a kép-

viselőház jelenlegi elnöke is Kolozsvárt szigorlatozott s meglehetősen hosszú ideig kétszülgetett vizsgára a Newyork-kávéházban. Tehetsége s szerencséje most az ország egyik legdiszesebb méltóságába, a Házelnökségbe emelte. Gyula az elsők között volt, akik a kegyelmes urra avanszált fiskálist üdvözölték s Gál Sándort nem szédítette el dicsősége, megörvendezett a főpincér gratulációjának s a megemlékezést külön levélben hálásan köszönte meg. A levelet Gyula büszkén tette el relikviái közé.

— A XIX. század. A kassai Urániaszínház, mely valóban páratlan áldozatkészséggel mindent elkövet, hogy a színházat nemcsak a kultúra igaz templomává avassa fel, de a nemes cél mellett arra is törekszik, hogy minél kellemesebb szórakozó helyévé váljék a közönségnek, legközelebbi, csütörtöki Uránia előadására ismét megkereste a budapesti Uránia tudományos színház egyik legpazarabb fényel kiállított műsordarabját: Pekár Gyula, a most már nálunk is ismert kiváló író „XIX-ik század”-át. Nem csekély érdekességet kölcsönöz a csütörtöki előadásnak, hogy a pompás darabot Gerlóczy Béla, a Jelzálogbank igazgatója olvassa fel. Kezdeté este fel 7 órakor.

— A székely társaság megalakulása. A kassai Székely Társaság november hó 28-án, délelőtt 11 órakor tartja alekuló közgyűlését. Major István elnöklete alatt. A közgyűlés tárgysorozata a következő: Előkészítő bizottság jelentése. Az alapszabályok megállapítása. A tisztikar megválasztása. Esetleges indítványok. A közgyűlés előtti este november hó 27-én 8 órakor a Royalban ismerkedési estély lesz. Etkezés á la carte.

— Eltűnt leány. Tomlyán Marianna 22 éves elmebeteg leány e hó 20-án eltávozott a szülői háztól, s azóta teljesen nyomra veszett. Szülői mindenfelé keresik az eltűnt leányt, kit a rendőrség is nyomoz.

— Agyonszurkálta a bátyját. Szatmárnémetiből jelentik: Takár Lajos eszengeri legény az éjjel ittas állapotban nagy zajjal tartott hazafelé. Vele volt bátyja csitította, hogy éjjel ne lármázzon az utcán és menjen vele szépen haza. Takár Lajos erre még jobban megvadult és késével bátyjának esett s úgy összeszurkálta, hogy ez szörnyet halt. Holttestét reggel a csendőrök az utszéli árokban találták meg. A gyilkos testvért, ki tettét beismerte, a csendőrök le tartóztatták.

— Lopás. Tegnap este Maget Dávidné nagyludmány-utcai lakos rajta érte Zimmer Zsigmondnét, hogy a házában levő ludketrec körül ólálkodott. Mikor e miatt kérdőre vonta, Zinnerné zavarban jött és mindenféle kifogást hozott fel védelmére. Magetné azonban nem ált fel a hazudozásnak, hanem utána nézett a libáinak és konstátálta, hogy 3 libája hiányzik a ketrecből. Nyomban előhívott egy házban lakó detektívet, ki két rendőrrel elment az időközben előállított Zinnerné lakására és meglepetve látta, hogy ott egész baromfiudvar van az ellopott libákból és csirkékből. A szárnyasok közül többet a múlt héten történt baromfilopások károsultjai magukénak felismertek és a nagystíli libatolvaj ellen megtették a feljelentést.

— Csalás a rubelekkel. Utóbbi időben ismeretlen személyek több helyen a magyar öt koronások helyett orosz ezüst rubeleket hoznak forgalomba, holott azok névértéke a mi pénzünk szerint csak 2 korona 50 fillér. Az orosz ezüst rubelet hasonlít a mi 5 koronásunkhoz, mert vastagsága majdnem ugyanaz, terjedelme azon-

SALAMANDER cipők a legjobbak
Egyedüli raktára Kassán
Gutfreund Samu
Fő-utca 43-ik szám.
Női- Férfi, Chevreaux, Box, barna és fekete cipők egységára **K 16.50.**

ban valamivel kisebb. A megtévesztésre különösen azért alkalmas, mert egyik oldalán a kétfejű sashoz hasonló címer, másik oldalán pedig az orosz cár fejképe van. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy legyen óvatos a szédelgéssel szemben és ha valaki a család nyomára akad, tegyen jelentést a rendőrségen.

— **Betörés.** Tegnap este 6—8 óra között ismeretlen tettes álkulccsal felnyitotta *Berta* Károly kassai lakos lakását és a szobákba behatolva 60 korona készpénzt, egy arany karika és egy arany pecsétnyomógyűrűt egy dupla fedelű ezüst órát elloptott. A szekrényben, melyet feltört a tettes bennfelejtette az álkulcsot és a rendőrség, mely a károsult feljelentése folytán tudomást szerzett az esetről, most e nyom után indulva, megkezdte a nyomozást.

Harisnyákat.

férfi, női vagy gyermekek részére kötött pamut és gyapjuból. — **Lábszárvédőket,** lábmelegítőket és talpbetéteket. — **Sárcipőket,** (Caloschni) gummi-sarkakat orosz vagy amerikai. — **Cipőfüzőket** és **kenőcsöket** legjobb minőségben a legolcsóbb **szabott árak** mellett veszünk

Kircz Vilmosnál

Turul cipőgyár elkülönített osztályában
Kassa, Fő-utca 28. szám.

Színház.

Színházi műsor:

KEDDEN: Táncoz huszárok.
SZERDÁN: Régi jó idők. (Vigjáték.)
CSÜTÖRTÖKÖN: Régi jó idők.
PÉNTEKEN: Vera Violetta. (Operette.)
SZOMBATON: Vera Violetta.
VASÁRNAP: d. u. A Tót leány.
este Táncoz huszárok.
HÉTFŐN: Dózsa György. (Tört. színmű.)

— **Régi jó idők** — premierje. A Nemzeti Színház nagyszerű műsordarabja a *Régi jó idők*, mely holnap este kerül színre először a kassai Nemzeti Színházban. Angol vigjáték, telítve pompás helyzet komikummal, kacagtató humorral. A mulatságos helyzetet egy álomkép ötletével bonyolítja a szerző. *Sir Guy de Vere*, vissza álmodja a 700 év előtti időköt. A rég mult jobbágy korszak elevenedik meg a színpadon kacagtató kontraszt keretében. A mai kor szereplői visszahelyeződnek a 700 év előtti viszonyok közé s ebből kerekedik az a pompás komédia, ami a jó humorral megírt darab sikerének titka. A kassai premier előadást *Bartha* István rendezzi, aki nagy tudással és ötletességgel tesz eleget a szerző intencióinak. A premier szereposztása a következő: *Sir Guy de Vere* — *Sziklay*, Wittol inas — *Tihanyi*, Barker komornyik — *Torkos*, Widdicombe — *Ujváry*, Sir Brian — *Majthényi*, Isaacson Izsák — *Faragó*, Pottlebery esperes — *Bartha*, Waldegrade bárónő — *Bodrogi*, Egyington Rozvena — *Fái* Flóra, Millicent — *Harsányi*, Sarah — *Jákó* Amália. Az újdonságot csütörtökön megismétlik.

— **Vera Violetta** — bemutató előadása. Az operettszerzők névsorában igen jó hangzású Eysler Károly neve, aki egyike a legnépszerűbb bécsi komponistáknak. Kifogyhatatlan invenció és melódiabőség jellemzik Eyslert, akinek szerzeményeit az operettszínházak és mulatóhelyek előszeretettel kultiválják. A *Vera Violetta* című operettje hatásos muzsikájával évekig uralta az operett és orfeumszínpadot. Bécsben a Venedig in Wien-ben több mint ötszázszor adták. Budapesten is nagyon tetszett a Vera Violetta fülbemászó muzsikája. Pénteken

mutatja be a kassai társulat az operettet igen jó szereposztásban. Ugyanakkor egy egyfelvonásos színmű *A gyűjtő* is színre kerül, melyben Komjáthy János művészete hatféle alakban jelentkezik. A pénteki premierre előjegyzéseket elfogad a színház nap-pali pénztára.

— **Táncoz huszárok.** Rajna és Szirmay operettje a harmadik előadáson is zsufolt házat vonzott. A hétfői nap tapasztalat szerint a siker biztos fokmérője. A közönség nagyfokú érdeklődéséből ítélve a *Táncoz huszárok* tartós sikere meg van pecsételve. Egy közeli előadáson Kassára jön a szerző, dr. Szirmay Albert s dirigálni fogja darabját.

— **Palágyi Lajos** Kassán. *Palágyi* Lajos, az ismert kitünő művész, a miskolci színház igazgatója, tegnap városunkban időzött s megtekintette a *Táncoz huszárok* előadását.

Berger nagy kávéház

az előkelő közönség találkozóhelye.
Hangversenyek: kedd, szerda, csütörtök, szombat, vasárnap.

— **Magyar Otthon.** Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejárta szobák. Rézágalyak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

— **Halmos Károly** dr. kéri új borai forrás után azonnal eladó (150 hektó.) Megtekinthetők a vincellérnél Kér, Abauj-Torna megye.

TÁVIRAT — TELEFON.

A koronatanács.

Döntés ma se történt.

Bécs, nov. 23.

A magyar kormány tagjai ma mind Bécsben tartózkodnak. A miniszterek a magyar Házban tartózkodtak a délelőtti folyamán és ott tanácskozást folytattak. Délelőtti háromnegyed 2 órakor hajtottak a kabinet tagjai a Burgba, ahol a király szárnysegédjének szobájában várakoztak.

Pont 2 órakor nyitotta meg a király a tanácskozást, mely a Burg rendes tanácskozási termében folyt le, ugyanott, ahol a legutóbbi koronatanács is. A terem közepén hosszú zöld posztóval bevont asztal áll, mellette piros bársonnyal bevont karosszék. Az asztalfőn ült a király, mellette jobbról Wekerle, azután az asztal két oldalán a miniszterek. A kormány tagjai mind frakban voltak, fekete nyakkendővel, egyedül Jekelfalussy jelent meg honvédtábornoki egyenruhában.

A koronatanács egy órahosszat tartott. A hivatalos jelentés szerint: A mai koronatanács a kibontakozás egész komplexusának összes részleteit felölelte, de elhatározás nem történt. A koronatanács után a király egy negyedórát tartó külön kihallgatáson fogadta Wekerle miniszterelnököt.

A koronatanács után a magyar kormány tagjai a Sacherbe mentek ebédelni. Kossuth Ferenc egy újságírónak azt mondta a tanácskozásról, hogy az a kibontakozás minden részletére kiterjedt, de mint-hogy elhatározás nem történt, nem nyilatkozhatik az ott lefolyt megbeszélésekről.

A kormány tagjai még ma az öt órai vonattal visszautaznak Budapestre.

Kossuth Lajos mauzoleuma.

Budapest, nov. 23.

Kossuth Ferenc miniszter ma a kormány többi tagját megelőzőleg kívánt már visszautazni Budapestre. A koronatanács gyors lefolyása következtében, azonban a kormány tagjai együtt jönnek Budapestre. Kossuth azért nem szándékozott Bécsben maradni, mert már szerdán a hamvak exhumálásakor itthon akar lenni. A hamvak át-helyezésekor különben az egész kormány jelen lesz.

Megcáfolt politikai hir.

Budapest, nov. 23.

Bécsi forrásból az a hir volt elterjedve, hogy a magyar kormány tagjai már a jövő hét elején felveszik a bécsi kormány tagjaival a kibontakozás fonálát. Ezt a hirt ma délben megcáfolták.

A végrendelet hamisítók.

Budapest, nov. 23.

Gelléri Szabó Dávid végrendelet hamisítási ügyében ma kezdte meg a budapesti törvényszék a tárgyalásokat.

Merénylet a miniszterek vonata ellen.

Budapest, nov. 23.

A nyugati pályaudvarból kirobogott azon vonat ellen, mely a minisztereket vitte, Bécsben állítólag merényletet követtek el. Alig robbogott ki a vonat a pályaudvarból, — Budapest közelében nagy robbanás történt a vonat mellett. — A robbanás nagy riadalmat okozott, a vonatot rögtön megállították, de ekkor megállítást nyert, hogy csak egy vészjelző dinamitpatron robbant fel, amelyet nagy ködben szoktak használni. A rossz tréfa nagy bosszúságot okozott.

Uránia színház.

Tulajdonos: A Városszépítő Egyesület.

Mozgófényképek

MŰSOR:

1909. nov. 23-án és 24-én fél 7 és háromnegyed 9 órakor.

Amit a szerelem összehoz. (Színházi műfilm.)

Timgad romjai. (Természet utáni felvétel.)

A festő menyasszonya. (Szingazdag műfilm.)

Az ethiopi határon. (Természet utáni felvétel.)

A társalkodó nő. (Színházi műfilm. Előadják: a párisi Odeon és az Antoine színház tagjai.)

A dohánytermelés a maláji szigeteken. (Szingazdag természet utáni felvétel.)

Műsoron kívüli szám.

Náthás, de nincs zsebkendője. (Kacagtató.)

22-én este fél 7 órakor: Vándorlás Rákóczi birodalmában. Erdekfeszítő utleírás. 140 színes képpel. Irta: Siegmeth Károly. Felolvassa: dr. Eöttevényi Nagy Olivér, kir. jogakadémiai tanár.

Helyárak: Páholy 4 és 6 korona. Középszékek 1 korona. I-ső hely (oldal székek) 80 fill. II-ik hely 60 fill. III-ik hely 30 fill.

— **A színházban légfűtés.** —

Játékkártya, Hirlapeladás és Hirlapelőfizetések felvétele.

Az aradi 13 vértanu vesztőhelyének megváltására kibocsátott sorsjegyek darabonként 1 K-ért kaphatók

Nyulászi Béla

dohány- és szivartőzsdéjében
Kassa, Fő-utca 12. szám alatt.

25 darab kassai levelező-lap borítékban 50 fillér.

Cs. és kir. 6. hadtesthadbiztosság.

106. sz.

Értesítés.

A közös hadügyminiszterium az 1909. november hó 1-én kelt 2242/Abt. 13. számú hirdetménye szerint a cs. és kir. hadsereg lenvászón és gyapotból készült ruha- és ágyneműit 1911. január 1-től 1920. végéig terjedő időre nyilvános árlejtés útján szándékozik beszerezni, miért is a munkabíró és megbízható lenvászón- és gyapotgyári cégek, melyek szövetkezetté egyesülni tartoznak, ezen versenyfolytatáson való részletezésre ezennel meghívotnak.

A szállítás körülbelüli évi pénzértéke kitesz: a brünni 1. számú ruhatár részére szállító szövetkezetnél 1.062.000 koronát, a budapesti 2. számú ruhatár részére szállító szövetkezetnél 1.520.400 koronát és a Graz melletti göstingi 3. számú, valamint a wieni (kaiserebersdorfi) 4. számú ruhatár részére szállító szövetkezeteknél pedig egyenként 737.000 koronát.

A vállalatnyertesek egy árubiztosítékot tartoznak letéteményezni, mely körülbelül 530.000 koronát tesz ki a brünni, 760.000 koronát a budapesti és egyenként 400.000 koronát a göstingi és wieni szövetkezeteknél.

Az írásbeli ajánlatoknak a nevezett ministeriumhoz 1910. február 1-éig kell beérkezniök és minden ajánlattevő szövetkezetnek egy vádiomot kell letéteményeznie, mely vádiom

az 1. számú ruhatár részére szóló szövetkezetre nézve 53.000 koronával;

a 2. számú ruhatár részére szóló szövetkezetre nézve 76.000 koronával és a 3. és 4. számú ruhatár részére szóló szövetkezetre nézve egyenként 40.000 koronával állapítatik meg.

A részletes feltételek az 1909. november 21-iki magyar hivatalos lapban (Budapesti Közlöny) és horvát-szlavon hivatalos lapban (Narodne Novine) teljes tartalmában közzétett fenti hirdetményben foglaltatnak.

Ez a hirdetmény, valamint a hozzátartozó szerződési tervezet és ajánlati minta betekintheők a katonai területi parancsnokságok hadbiztosságainál, a fenti ruhatáraknál, továbbá a kereskedelmi és iparkamaráknál, valamint a m. kir. kereskedelmi muzeumnál, az országos magyar iparegyesületnél és a magyar gyáripárosok budapesti szövetkezeténél is.

A szerződési tervezetnek és az ajánlati mintának egyes példányait a szállításra pályázók beszerezhetik a budapesti 2. számú ruhatárnál, ahol a szerződési tervezet példányáért 1 korona és az ajánlati minta példányáért 10 fillér befizetendő.

Kassa, 1909. november 24-én.

Cs. és kir. 6. hadtesthadbiztosság.

Murányi József kiadó.

Figyelmeztetés!

A. Schicht

szarvasszappan

valódi csakis a

Schicht

névvel és a „szarvas”
védjeggyel

A legjobb szórakozó hely

GUTTMAN MÁRK
Horgony-kávéháza. Sör-
ház utca 7. szám.

Egész éjjel nyitva. Jó italok és
ételek, gondos kiszolgálás, mérsé-
kelt árak mellett.

Farkas Mátyás

hygienikus BORBÉLY-ÜZLETE
Fő-utca 35. sz. a. (a Dóm mellett.)

Pontos és tiszta kiszolgálás.
Abonens vendégek részére kivá-
natra külön fiók. Mindennemű haj-
munkák készítettnek. — Illatszere-
k nagy választékban kaphatók.

Egy pedálos cimbalom

megvételre kerestetik

Cím a kiadóhivatalban.

Bügler-kávéház!

Kassa, Fő-utca 99. szám.

Modernül átalakított, szolid
alapon vezetett polgári kávéház.
Uj tekeasztalok, kitűnő kiszolgálás,
tisztán kezelt kassai borok
és kávéházi italok. Külön szobák
társaságok számára.

Pártfogást esd:

NÉMET LAJOS, tulajdonos.

Nyomatott VITÉZ A. UT.KASSA.